

6.5.2021

Kansallinen metsästrategia 2025
Strateginen hanke I: Osaaminen ja koulutus

Pöytäkirja 4

Metsätalouden koulutuksen kehittämisverkosto 2020–2021

Aika: 6.5.2021 klo 13 – 15

Paikka: Teams

Läsnä

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jukka Lehtinen
Opetushallitus, Jaana Villikka-Storm
Metsäkoulutus ry, Ville Manner
Stora Enso, Kalle Kärhä
Metsäkonepalvelu Oy, Teemu Tolppa
Kuljetusliike Kari Malmstedt Oy, Kari Malmstedt
Taaleri Oyj / Metsärahasot, Jyrki Ketola
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk, Jukka Mäntylä
Tampereen seudun ammattiopisto, Tredu, metsäkonekoulutus, Mari K. Nieminen
Livia, metsuri-metsäpalvelutuottajakoulutus, Matleena Lindström
Versowood Oy, Pauli Otava
Suomen metsäyhdistys, Sirpa Kärkkäinen
Metsämiesten Säätiö, Ilari Pirttilä
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savo, Pekka Sahlman
Maa- ja metsätalousministeriö, Satu Rantala, puheenjohtaja
TTS Työtehoseura, Eila Lautanen, sihteeri

Kutsuttuna 4 § Metsäalan viestinnän tila ja kehittämistarpeet: Juha Mäkinen, VP. Director,
Pohjoisranta BCW

Poissa

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Mika Tammilehto
Metsähallitus, Terhi Koipijärvi
Itä-Suomen yliopisto, UEF, Teijo Palander
Metsäteho, Jukka Malinen

Käsitellyt asiat

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.00 ja suoritettiin nimenhuuto. Läsnä oli 16 verkostotoimijaa 20:stä.

2 § Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta kokouksen työjärjestykseksi.

3 § Edellisen kokouksen pöytäkirja. Liite 1

Edellisen kokouksen pöytäkirja oli toimitettu osallistujille jo edellisen kokouksen jälkeen sekä kokouskutsun mukana liitteenä 22.4.2021. Pöytäkirjan tarkastuskeskustelussa Jaana Villikka-Storm toi esille, että

1. puutavara-autonkuljettajakoulutus on järjestetty niin, että kuljettajia valmistuu metsäalan ja logistiikan perustutkinnoista sekä osana kuljetusalan ammattitutkintoa.

Kerrattiin pöytäkirjan rakenne suhteessa valmistettavaan loppuraporttiin: esityksessä esille tuotu kirjataan pöytäkirjaan omana ”esityksessä nostettiin esille” - kappaleenaan ja liitteeksi liitetään ao. esitys kokonaisuudessaan; keskustelut-kohtaan pöytäkirjassa kirjataan keskustelussa esitetyt erilaiset mielipiteet (nauhoitusvarmennus) ja johtopäätöksiin keskustelussa kannatusta saaneet mielipiteet sekä kehitysehdotukset (nauhoitusvarmennus). Keskustelussa esitetyt mielipiteet otetaan huomioon laadittaessa loppuraporttia. Jo kannatuksen aiemmissa kokouskäsitelyissä saaneista johtopäätöksistä tehdään lopulliset ratkaisut Metsäneuvostolle esitettävistä metsäalan koulutuksen kehittämistoimenpiteistä.

Puutavara-autonkuljettajien valmistumistavat ovat esillä pöytäkirjan §4 liitteenä olevassa esityksessä (Liite 2, esitys Lautanen). Asian kirjaamista pöytäkirjan keskustelu- osioon tarkennetaan lisäämällä siinä jo esitetyn lisäksi: ” Puutavara-autokuljettajia valmistuu kahdesta eri perustutkinnosta: metsäalan perustutkinnosta metsäkoneenkuljettajan osaamisalalta puutavara-autokuljetuksen painotuksella (65/180 osp) ja logistiikan perustutkinnosta yhdistelmäajoneuvon kuljettajaksi tavarakuljetuksen suuntautumisella (45/180 osp) sekä osana kuljetusalan ammattitutkintoa. Valmistuneiden määrät ovat riittämättömiä alan työvoimatarpeeseen nähden; vain muutamia kymmeniä vuosittaisen tarpeen ollessa 220 - 280.”

2. työnopeuttajiksi voidaan valita henkilö vahvan työkokemuksen perusteella ilman korkea-asteen tutkintoa jo nykyisellä lainsäädännöllä perustuen vahvaa ammattiosaamista vaativien tehtävien kohdalla mahdollisuuteen poiketa korkea-asteen tutkintovaatimuksesta.

Liitteenä 2 § 4 koskevassa esityksessä on esitetty, että ammatin osaavan työnopeuttaja-aineksen opettajakoulutukseen pääsy /vakinaiseksi palkkaamisen edellytykset ilman korkea-asteen tutkintoa on turvattava. Suullisesti asian esittelyn yhteydessä on kerrottu, että asiaan on saatu lakimuutos jo Metsätalouden koulutustoimikunnan ennakkointityön 2010 yhteydessä (Tammilehto), mutta ” työkokemuspohjaisten ammattiopettajien

opettajakoulutukseen pääsyn ja vakinaiseksi palkkaamisen tilanne on uudestaan vaikeutunut metsäalan ammatillisen koulutuksen liittyessä isompiin ja perinteisimpiin ammatillisen koulutuksen järjestäjiin (esim. kaupungit), joilla on käytössä kaikille aloille samat yhtenäiset nimitys - ja palkkausperusteet, mitkä eivät mahdollista työkokemuspohjaisten ammattiopettajien nimityksiä. Lisäksi heillä on vaikeuksia päästä opettajakoulutukseen, mikä on vakinaistamisen ehto myös lain sallimaa joustoa korkeakoulututkinnosta nimityksissä käytettäessä.”
Sitaatein ”merkitty” esityksessä puhuttu teksti lisätään pöytäkirjan § 4 keskustelu-osioon.

3. metsäalan perustutkinnon metsäenergiantuottajan osaamisalalta valmistui vuonna 2020 26 henkilöä mukaan lukien turveala.

Kokouksessa 6.5. esille tuotu teksti ” metsäalan perustutkinnon metsäenergiantuottajan osaamisalalta valmistui vuonna 2020 26 henkilöä mukaan lukien turveala” lisätään pöytäkirjan § 4 keskustelu -osioon.

Lisäksi tarkennettiin pöytäkirjan § 4 kohdassa lauseen ” metsuri-metsäpalvelujentuottajatutkinto on palautettava soratutkinnoksi(terveydentila)” koskevan oppilaaksi valitsemisen edellytyksiä. Teksti muutetaan muotoon ”metsuri-metsäpalvelujentuottajatutkinnossa on palautettava ammattiin soveltuvan terveydentilan vaatimus oppilasvalinnan edellytykseksi”

Päätös: Pöytäkirja hyväksyttiin edellä mainituilla korjauksilla.

4 § Metsäalan viestinnän tila ja kehittämistarpeet. Liite5.Esitys Mäkinen Metsäalan viestintä
Valmisteluasiana seuraavassa kokouksessa 30.9.2021 tehtäviä johtopäätöksiä varten kuultiin Juha Mäkisen (VP.Director, Pohjoisranta BCW) esitys metsäalan viestinnän tilasta ja kehittämistarpeista.

Esityksessä tuotiin esiin, että

- vastoin alalla vallitsevaa käsitystä julkisuuden ja alan maineen suhteen tilanne on varsin hyvä, eikä metsäala ei ole ongelmasektori, sillä
  - 66 % suomalaisista sanoo metsänhoidon onnistuneen hyvin tai erinomaisesti (SK/TT 2021) ja vain 14 % huonosti
  - 60 % on vahvasti sitä mieltä, että metsäsektorin tulisi ottaa enemmän kantaa vastuullisuuden eri teemoihin (SMS/Pohjoisranta 2018). Tämä on mahdollisuus, sillä
    - tulosten pitäisi antaa erittäin vahvaa selkänöjää alan itsetunnolle olla ylpeä työstään, kertoa siitä ja hyvällä itsetunnolla myös ottaa kritiikkiä vastaan ja korjata toimintaansa siellä missä aihetta on, sekä ymmärtää myös kritiikkiä, mikä ei ole vahvalla pohjalla
- sosiaalisen vastuun teemat (työ-ammatti-virkistys) näkyvät metsäjulkisuudessa hyvin vähän suhteessa ekologiseen vastuuseen ja sen puolusteluun
  - erityisesti nuorilla on metsäteollisuuden ja -talouden vastuullisuudesta työnantajana epäselvät käsitykset
  - metsäala voisi kilpeään kiillottaa tuomalla esiin sosiaalisen vastuun alalta metsäalaa työnantajana, metsäalan ammatteja sekä virkistyskäytön toimia ja merkitystä

- metsien hoitoa, suojelua ja ympäristöä koskevissa asioissa luontojärjestöjen edustajat ovat mediassa (erityisesti some) yhtä paljon kuin metsäsektorin toimijat yhteensä pl. metsäntutkimus ja MMM (MMS 2019)
  - kritiikin esittäjien moittimisen sijaan metsäala voisi itse kertoa asioista enemmän
- metsäalalla ajatellaan, että hyvä viesti myy itsensä eikä sanomaa tarvitse markkinoida (kansat, päättäjät), jolloin vahvuus voi muodostua alan uhkaksi
  - luonnonvaran uusiutuvuus, vahva myönteinen verojalanjälki, kansan- ja aluetalousvaikutukset erittäin vahvoja viesteinä => Suomen metsätalous on menestystarina – mutta ei kuitenkaan sillä tavalla, että se houkuttelisi uusia opiskelijoita alalle itseksensä
- metsäalan omat vahvat viestit eivät tule esiin
  - metsäala ei myöskään huomaa/viesti omia vahvuuksiaan, kuten
    - hyvän metsänhoidon ratkaisut
    - tasa-arvoinen ala (naisen euro=0.98 €)
    - delegoidut vastuut (ala, missä luotetaan työntekijöihin)

Parantamistarvetta nähtiin siinä, että metsäalan viestintä (konsernit, edunvalvojat) kohdistuu yhteiskunnan ylätasolle eli medialle, päättäjille ja yhteiskunnalle, mutta ruohonjuuritason viestintä on riittämätöntä. Kuitenkin metsätalous toimii noin 90 %:lla Suomen pinta-alasta ja jäljet ovat joka hetki kansalaisten nähtävillä aiheuttaen kritiikkiä ja kysymyksiä ratkaisuksista.

Koska alan osaamiseen luotetaan, ruohonjuuritason viestinnän kehittäminen kansalainen-kansalainen (metsäammattilainen) olisi alan julkisuus kuvan kannalta perusteltua. Metsäsektorilla työskentelee ”ainakin 10000” potentiaalista metsäviestijää, joilla oman toimenkuvansa puitteissa pitäisi olla mahdollisuus viestiä osana työtään. Some on ruohonjuuritason viestintäkanava ja se voisi olla metsäsektorin näkökulmasta toimiva.

Käydyssä keskustelussa esitettiin, että

- koulutuksen vetovoima lähtee nykyisistä ammattilaisista
- Mahdollisuuksien metsä- kampanjassa metsäteollisuudessa eri tehtävissä työskentelevät henkilöt käyvät yli puolessa Suomen yläasteita puhumassa vuosittain metsäalasta, alan tehtävistä ja uusista tuotteista; metsätalouden puolelta olisi myös toivottavaa saada samantapaisia koulukäyntejä toteutetuiksi
  - yläasteen oppilaiden mielestä kiinnostavinta vierailuissa on se, kun vierailijat puhuvat omasta urastaan ja työstään
- SMY:n ja Taloustutkimuksen (2019) toteuttamassa 15- 25 -vuotiaisiin kohdennetussa nuorison metsäbarometri-tutkimuksessa selvisi, että
  - kolme viidestä tutkimusryhmään kuuluneesta nuoresta uskoi metsä- ja puualan tarjoavan työtä vastuullisella alalla
  - pääosin metsäala näyttäytyy positiivisena, mutta 20-30 %vastaajista ei osannut sanoa mitään tutkimuksen väittämiin
  - 37 % mielestä metsäalalla on nuorten keskuudessa hyvä ja ympäristövastuullinen imago
  - ainoastaan 6 % vastaajista koki metsäalan olevan ympäristövastuuton
- alan itsekritiikki on kovaa; jatkuvaa mediamelskettä vastaan voisi olla hyvä esim. kuukausittain muistuttaa kaikkia metsäammattilaisia parista hyvästä tuloksesta lukuina siitä, miten kansalaiset tai nuoret todellisuudessa alaan suhtautuvat

- ajan hengen mukainen yleisnegatiivinen kirjoittelu somessa vie metsäammattilaisilta uskoa ja kyynistää, mikä voi johtaa lannistumiseen ja työn tason sekä uuden luomisen heikkenemiseen omassa työssä
- olemassa olevan tutkimustiedon mukaan metsäala ei viestijänä ole erityisen aktiivinen mihinkään suuntaan. Alalla kuitenkin olisi resurssia – ei pelkästään siihen että kaadetaan oikeata metsätietoa suuren kansan korviin – vaan dialogiin kansalaisten kanssa

5 § Metsätalousinsinöörikoulutuksen tila ja kehittämistarpeet. Liite 2. Esitys Lautanen Metsätalousinsinöörikoulutuksen tila 2020 ja kehittämistarpeet- tiivistelmä.

Päätösasia-kohdan aluksi kuultiin kokouksen 16.3.2021 Kilpeläisen esitykseen pohjautuva tiivistelmä metsätalousinsinöörikoulutuksen tilasta 2020 ja kehittämistarpeista oli toimitettu kokouskutsun mukana. Se esitettiin kokouksessa keskustelun pohjaksi nostoen esiin keskeiset asiat

- metsätalousinsinöörejä on valmistunut vuosien 2011-2019 aikana yhteensä 1519 eli keskimäärin 169 vuodessa viidestä suomenkielisestä (Hamk, Tamk, Xamk, Karelia ja Lappi) ja yhdestä ruotsin-kielisestä oppilaitoksesta (Novia)
  - valmistujamäärät ovat olleet alimmillaan vuonna 2016 /145 valmistunutta ja kasvussa siitä lähtien niin, että vuonna 2019 valmistui 198 metsätalousinsinööriä
- valmistuneiden työllisyys on nyt hyvällä tasolla, sillä vuosina 2018 -2019 valmistuneista 91 % oli työllisiä 6/2020 ja heistä koulutusta vastaavassa työssä metsäalalla oli 64 % ja muussa työssä metsäalalla 5 % sekä yrittäjinä 4 %, mutta
  - metsätoimihenkilöiden laadullisesta työllisyydestä tulevaisuudessa voi perusteluista syistä olla huolissaan
    - MTI-valmistujamäärät ovat nousussa
    - vuosina 2018-2020 on valmistunut 188 MTI/vuosi
    - vuonna 2020 lisätty 60 MTI-aloituspaikkaa (60 (OKM-tavoite: korkea-asteilta valmistuu 50 % ikäluokasta)
  - MTI-valmistuneiden, muille aloille työllistyneiden osuus on kasvanut vuoden 2016 mittauksesta
  - MMM-valmistuneet hakeutuvat enenevässä määrin samoihin toimihenkilö-töihin kuin metsätalousinsinöörit
    - vuosina 2018-2020 on valmistunut yht. 110 mmm, joista 86 suomalaista /vuosi
    - vain noin 10 % metsätieteiden maistereista sijoittuu tutkimustyöhön
    - mmm-aloituspaikkoja on lisätty 12 vuonna 2020
  - Savotta 2025-laskelmissa on metsätoimihenkilöiden vuosittaiseksi tarpeeksi ennakoitu yhteensä 170 toimihenkilöä
    - 40 ylempää toimihenkilöä
    - 130 metsätoimihenkilöä
  - toimihenkilötarve on vähenevä johtuen mm. digitalisaatiosta
- metsätalousinsinöörikoulutus on laadukasta, työelämävastaavaa ja haluttua

- MTI-amk-koulutus on metsäalan koulutuksen laatumittaustyössä pisimmällä
- laadullinen tulostaso on metsäalan koulutuksen korkein ja erittäin hyvää substanssiosaamisessa ja opetuksen työelämävastaavuudessa
  - puutteita jää johtamiseen, myyntiin ja markkinointiin sekä talousosaamiseen
- -metsätalousinsinöörikoulutuksen vahva substanssiosaamisen taso olisi pystyttävä takaamaan kaikille metsäalan asiantuntijatoihin sijoituville, ml maisterit
- MTI-koulutuksen laadullinen tulostaso on kehittynyt vuoden 2016 keskiarvosta 4.1 ollen 4.5 vuonna 2020, mutta oppilaitosten väliset erot ovat kasvaneet
  - neljä oppilaitoksista on mittauskertojen aikana edelleen kehittänyt toimintaansa laadukkaammaksi: näistä oppilaitos C on pitänyt tasonsa organisaation yhdistymisten tuomista muutoksista huolimatta ja A on toteuttanut mittavan kehitysloikan vuodesta 2013 vuoteen 2019
  - kahdella oppilaitoksella kehitystyö ei ole lähtenyt käyntiin, mikä aiheuttaa merkittävää hajontaa tuloksissa
    - käynnistystä on edistetty oppilaitoskohtaisilla tulostilaisuuksilla 2021 sekä maaliskuussa 2021 avatulla
    - uudistetulla sähköisellä tulosjärjestelmällä, missä osa on yleisölle julkista tietoa (laatumittausten tuoma ulkoinen paine) ja koulukohtaiseen kehittämiseen tähtäävä tieto salasanojen takana
  - säännöllistä laatumittaustyötä on jatkettava, jotta MTI-koulutuksen laatu saadaan tasoittumaan valtakunnallisesti yhteneväksi

Koulutuspäällikkö Jukka Mäntylä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta esitti kommenttipuheenvuorossa metsätalousinsinöörikoulutuksen järjestäjän näkökulmia. Liite 6. Kommenttipuheenvuoro Mäntylä.

Puheenvuorossa tuotiin esille, että

- vuosina 2016-2020 aloittaneiden määrä on vaihdellut 294-405 ja valmistuneiden määrä 145-198; tasaisuus määrissä olisi hyväksi
- vuoden 2020 aloituspaikkojen lisäyksen vaikutukset työllisyyteen huolestuttavat, samoin yliopistoista valmistuneiden kasvava hakeutuminen mti-työpaikkoihin lisää kilpailua ja heikentää työllisyyttä
- laadullista tekijöistä todettiin, että opetussuunnitelmat erilaisia oppilaitoksittain, samoin opetuksen järjestäminen
- Mti-koulutuksen yhteinen haaste oppilaitoksesta toiseen on, että metsäala on pieni ala – miten selvitä isossa organisaatiossa?
- koulutuksen tuottamaan laatuun vaikuttavat myös henkilöstöön liittyvät asiat ja ”talossa” vallitseva kulttuuri sekä opiskelijoiden lähtötaso ja erilaisuus
- toteutetut laatureurannat antavat hyvää tukea opetuksen kehittämislle
- ajankohtaisia asioita Mti-koulutuksessa ovat, millaiseksi muotoutuu koronan jälkeinen aika opetuksellisesti: päiväopetus – monimuoto – verkko – automatisoitu, kehittyvän työelämän odotukset suhteessa opetuksen sopivaan vaativuuteen, löytyykö hyviä opettajia opettajan työn ollessa entistä vaativampaa, sekä olisiko ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen

yhteistyö riski mti-koulutukselle? Kohdistuivathan laman 2008 jälkeiset korkea-asteen leikkauksetkin alalla ainoastaan ammattikorkeakouluihin, joista kaksi lakkautettiin.

Jukka Lehtinen oli toimittanut 4.5.2021 kokouksen osallistujille keskustelun pohjaksi OKM:n korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston kommentit § 4 mom 1 liittyvään Lautasen esitykseen Metsätalousinsinöörikoulutuksen tila ja kehittämistarpeet-tiivistelmään(L2). Samaan dokumenttiin on lisätty ja toimitettu kokouksen osanottajille 5.5.2021 vastauksia OKM:n komenteihin metsäalan ja sen koulutuksen laatututkimuksen 2011 -2021 näkökulmista. Liite 4.OKM:n korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston kommentit ja vastauksia niihin metsäalan ja sen koulutuksen laatututkimuksen 2011 -2021 näkökulmista.

Käydyssä keskustelussa todettiin

- metsätalousinsinöörikoulutuksen vahvuuden olevan erityisesti substanssiosaamisessa, missä koulutuksen saavuttama tulostaso on metsäalan koulutuksista korkeinta. Myös muut mti-koulutuksen oppimistulokset ovat korkealla tasolla ja koulutus on työelämävastaavaa sekä haluttua
- korkea-asteiden koulutusta tulisi yhteisesti kehittää sellaiseksi, että parhaat MTi-valmistuvat saataisiin maisterikoulutukseen nykyisten työllistymisongelmaisten MTi-valmistuneiden sijaan – eikä niin päin, että mti-koulutuksen hyvät asiat siirretään maisterikoulutukseen
- tulisi käynnistää esim. kokeiluja, joissa valinnaiset opinnot MTi-koulutuksessa olisivat sellaisia, että ne suoritettuaan MTi-opinnoissa, valmistunut pääsisi niiden kautta suoraan maisterivaiheeseen (mmk-opintoja vastaisivat mti-opinnot + ko. valinnaiset opinnot)
- koko alan etu olisi saada mahdollisimman hyviä käytännön operatiivisia johtajia alalle esim. kehittymispolkua, missä pohjalla olisivat MTi-opinnot, mitkä sisältäisivät maisterivaiheeseen valinnaisopinnot, 3-4 vuotta töissä metsätalousinsinöörinä, minkä jälkeen maisteriopinnot sekä gradun tekeminen
- kolmen edellisen momentin asioiden käsittelyn kohdalla olisi ollut eduksi, että samanaikaisesti olisi ollut mahdollista käsitellä myös maisterikoulutuksen tulokset
- oppimistulosten seuranta metsäalan koulutuksissa on arvokasta, koska siitä seuraa, että koulutuksen kehittämistä johdetaan tiedolla
- maailman muuttuessa (väestönkehitysennuste 2040) ja organisaatioiden madaltuessa, metsäalan kannalta olisi hyödyllistä pilotoida pohjois-amerikkalaista koulutusmallia, jossa kandidataso toteutettaisiin hyvin käytännönläheisesti nykyisissä ammattikorkeakouluissa. Sen jälkeen eriytettäisiin x-vuotta työkokemusta, jonka jälkeen olisi mahdollisuus hakeutua yliopistoon ja kouluttautua eteenpäin. Metsäalan kaltaisilla käytännönläheisillä toimialoilla se tutkimus, mitä tämän koulutusputken kautta tutkijat toteuttaisivat, olisi käytännönläheisempää ja motivaatiot tutkimukseen löytyisivät käytännön kokemuksesta, mikä silloin olisi vankkana taustalla
- rekrytoitaessa kentän toimihenkilötyöhön joko metsätalousinsinöörejä tai metsätieteiden maistereita, eron huomaa perehdyttämisessä käytännönläheisiin töihin: yliopistokoulutuksesta tulleita on ollut vaikeampi perehdyttää käytäntöön
- keskisuuren metsäteollisuusyrityksen toimihenkilötarpeen on yrityskohtaisesti laskettu vähenevän -1 % / vuosi, mutta digitalisaation vaikutuksen lopullisesti aika näyttää

- OKM:n korkeakoulutuksen osastolla ei ole havaittu ylikoulutusnäkökulmaa. Laajemmin katsottuna korkeastikoulutetun työvoiman osuutta halutaan lisätä tulevaisuudessa pohjautuen siihen, että vaativampaa osaamista tarvitaan työelämässä.
- Mti- ja maisterikoulutettujen ei tulisi kilpailla samoista työpaikoista. Tutkintojen pitäisi tähdätä erilaisiin tehtäviin – olisi tehtävä koulutuksen sisällöllistä ja tutkintojen kehittämistä, niin että koulutetaan niihin tehtäviin, mihin on tarvetta
- terveisiä OKM:n suuntaan: sellainen koulutus, josta valmistuneista -ja asia tiedetään jo etukäteen- vain murto-osa sijoittuu niihin tehtäviin, mihin sillä koulutuksella koulutaudutaan – ei ole sosiaalisesti kestävä. Nuorille tulisi tällöin hakuvaiheessa jo kertoa, että teistä tulee sijoittumaan vain tietty osuus. Koulutusmäärissä on paljon sellaista, mikä ei ole sosiaalisesti kestävä.
- metsäalalla on näyttöä, että alaa tullaan opiskelemaan, koska halutaan työskennellä nimenomaan metsäalan parissa; näin ollen sosiaalisen kestävyden aspekti on alalle tärkeä

Johtopäätökset

- metsätalousinsinöörikoulutus on laadukasta ja työelämävastaavaa sekä haluttua,
  - sen vahvuus on erityisesti substanssiosaaminen, missä taso oppimistuloksissa on metsäalan koulutuksista korkeinta
  - mti-koulutuksen vahva substanssiosaamisen taso olisi pystyttävä takaamaan kaikille metsäalan asiantuntijatyöhön sijoittuville (ml. maisterit)
- MTI-koulutuksen laadullinen tulostaso on kehittynyt vuoden 2016 keskiarvosta 4.1 ollen 4.5 vuonna 2020, mutta oppilaitosten väliset erot ovat kasvaneet johtuen kahdesta oppilaitoksesta
  - ko. koulujen kehittämishaasteeseen on vastattava
    - jatkamalla laatumittaustyötä systemaattisena
    - sähköisen tulosjärjestelmän kehitystyöllä
      - mikä on osin yleisölle avoin markkinointitarkoituksissa, sillä metsäalan tavoitteena 2008 lamasta lähtien on ollut ikäluokkien parhaan opiskelija-aineksen saaminen alan opintoihin osoittamalla
        1. koulutuksen korkea laatu läpinäkyvästi hakijoille
        2. hyvät työllistymisluvut
    - koulukohtaisten tulosten purku 2021 ja tuki esim. lisätulosten muodossa
  - oppimistulosten seuranta metsäalan koulutuksissa on arvokasta, koska siitä seuraa, että koulutuksen kehittämistä johdetaan tiedolla
- Metsäalan asiantuntijatyövoiman tarvetta tulisi tarkastella samanaikaisesti huomioiden sekä mti- että mmm-koulutuksista valmistuvat sekä työmarkkinoiden todelliset metsä-asiantuntijatarpeet
  - metsätalousinsinöörejä on valmistunut vuosina 2018-2020 ka 188/vuosi
    - MTI-amk-aloituspaikkoja on lisätty vuodelle 2021 yhteensä 60
  - metsätieteiden maistereita on valmistunut yhteensä 110, joista 86 suomalaista /vuosi
    - kilpailevat pitkälti samoista asiantuntijatyöpaikoista, sillä vain 10 % metsätieteiden maistereista sijoittuu tutkimustyöhön

- mmm-aloituspaikkoja on lisätty 12 vuonna 2020
  - Summa summarum:
Alalle valmistuu nyt yhteensä 274 metsäasiantuntijaa /vuosi
+ 72 korkea-asteiden lisäaloituspaikkaa 2020

  - Työvoimatarve yhteensä 170 toimihenkilöä
    - 40 ylempää toimihenkilöä
    - 130 metsätoimihenkilöä
    - toimihenkilötarve on vähenevä johtuen mm. digitalisaatiosta
  - koulutus, josta valmistuneista tiedetään jo etukäteen, että vain murto-osa sijoittuu niihin tehtäviin, mihin sillä koulutaudutaan, ei ole sosiaalisesti kestävä
    - sosiaalisen kestävyysaspekti on metsäalalle tärkeä
- metsäalan korkea-asteiden yhteistä rakenteellista kehittämistä ja pilotointeja olisi perusteltua edistää ajoissa
  - jotta turvataan edellytykset laadukkaalle ja tuloksekkaalle koulutukselle resurssien ja ikäluokkien pienentyessä vuoteen 2040
  - koulutuksen kokonaistaloudellisuuden ja koulutettujen työelämävaatimusten mukaisen osaamisen kehittämiseksi
    - korkea-asteiden koulutusta tulisi kehittää sellaiseksi, että parhaat MTi-valmistuvat saataisiin maisterikoulutukseen nykyisten työllistymisongelmaisten MTi-valmistuneiden sijaan
    - vaikka yliopisto-opintoihin valtaosa opiskelijoista tulisi edelleen ylioppilastutkinnosta pääsykokeen perusteella, alan etu olisi saada myös joukko mahdollisimman hyviä operatiivisia johtajia ja vahvan käytännön taustan omaavia tutkijoita
      - esim. kehittymispolkua, missä pohjalla olisivat MTi-opinnot, mitkä sisältäisivät maisterivaiheeseen valmentavat valinnaisopinnot, 3-4 vuotta töissä metsätalousinsinöörinä, minkä jälkeen maisteriopinnot sekä gradu
      - esim. pilotoimalla pohjois-amerikkalaista korkea-asteen koulutusmallia, jossa kandidataso toteutettaisiin hyvin käytännönläheisesti nykyisissä ammattikorkeakouluissa. Sen jälkeen eriyttäisiin x-vuotta työkokemusta, jonka jälkeen olisi mahdollisuus hakeutua yliopistoon ja kouluttautua eteenpäin. Metsäalan kaltaisilla käytännönläheisillä toimialoilla se tutkimus, mitä tämän koulutusputken kautta tutkijat toteuttaisivat, olisi käytännönläheisempää ja motivaatiot tutkimukseen löytyisivät käytännön kokemuksesta, mikä silloin olisi vankkana taustalla

6 § Lisäkokous 2021 ja asioiden käsittelyjärjestyksen muutos toimintasuunnitelmassa. Liite 3.

Päätös: Luonnosesityksen mukaisesti syksyllä 2021 lisätään yksi kokous. Syyskuussa 2021 pidetään viides kokous, minkä päätösasia on metsäalan koulutuksen vetovoiman lisääminen ja

valmisteluasiana elinikäinen oppiminen metsäalalla. Marraskuun 2021 lopulla pidetään kuudes kokous, minkä päätösasia on elinikäinen oppiminen metsäalalla sekä valmisteluasia metsäalan yliopistokoulutuksen tila ja kehitystarpeet uusien, maisterimittauksen 2021 tulosten valossa.

7 § Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 30.9.2021 klo 13 -15 teamsilla tai hybridinä tilanteen mukaan

8 § Kokouksen päättäminen

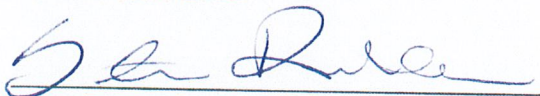
Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.47.

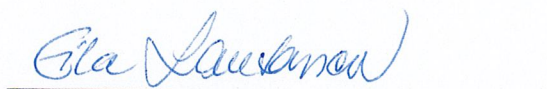
Pöytäkirjan liitteet

- Liite 1 Edellisen kokouksen hyväksytty pöytäkirja
- Liite 2 Esitys Lautanen: Mti-koulutuksen tila 2020 ja kehittämistarpeet
- Liite 3 Toimintasuunnitelman muutosversio 6.5.2021
- Liite 4 OKM:n korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osaston kommentit ja vastauksia niihin metsäalan ja sen koulutuksen laatututkimuksen 2011 -2021 näkökulmista
- Liite 5 Esitys Mäkinen: Metsäalan viestintä
- Liite 6 Kommenttipuheenvuoro Mäntylä

Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti. Kokoukseen 6.5.2021 osallistuneet verkoston jäsenet ovat tarkastuksen suorittaneet 20.5. 2021 alkaen 18.6.2021 klo 16.00 mennessä. Pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

Helsinki 21.6.2021

Satu Rantala, puheenjohtaja

Eila Lautanen, sihteeri

Jakelu Metsätalouden koulutuksen kehittämistoimikunnan jäsenet